

**CONSECINȚELE CONSUMULUI DE DROGURI
ASUPRA MEMBRILOR FAMILIEI
(În baza studiului realizat la centrul „Optima Fide”)
Victoria CUCULESCU**

The article includes the analysis of the consequences of drug use on family members at the Optima Fide Day Center from Chisinau. The author investigated the opinions of addicts, codependents and specialists in this field, assessing the impact of narcotic substances on the members of society. Also, there were presented positive practices in combating drug use in NGOs from Chisinau municipality. Following the research, the author comes up with a series of recommendations at national, institutional and community level to reduce the drug addiction phenomenon in the Republic of Moldova.

Republica Moldova este o țară mică, dar consumul de droguri legale și ilegale a devenit deja un fenomen. În acest context, la 26 iunie în lume este marcată **Ziua internațională de luptă împotriva narcomaniei**, care are drept scop de a atenționa populația asupra acestei grave probleme sociale și de sănătate, de a motiva persoanele afectate să renunțe la consumul de droguri și a promova un mod sănătos de viață.

Datele statistice denotă că circa 42% dintre consumatori au început a utiliza droguri la vârsta de 14-16 ani. Cea mai mică vârstă declarată de un respondent pentru debutul în consumul de canabis a fost de 9 ani. Ponderea bărbaților din totalul consumatorilor de droguri constituie 93,4%, iar a femeilor este de 6,6%. Totodată, conform datelor statistice oferite de Dispensarul Republican de Narcologie, la data de 01 ianuarie 2018 se aflau la evidență 11.952, dintre care 203 persoane erau utilizatori de droguri injectabile. Doar pe parcursul primelor 3 luni ale anului curent au fost înregistrate circa 400 de persoane afectate de narcomanie.

Substanțele stupefiante sunt consumate cu precădere în mediul urban. Municipiul Chișinău este lider la acest capitol, urmat de municipiul Bălți. Clasamentul este urmat de orașele Ungheni și Cahul.

Motivele consumului de droguri, în majoritatea cazurilor, sunt următoarele: curiozitatea, imitația și influența anturajului. Dar nu trebuie neglijat și faptul că **comunicarea deficitară dintre părinți și copii, lipsa de supraveghere a copiilor, conflictele familiale**, și, nu în ultimul rând, **atitudinea și comportamentele familiale favorabile consumului de droguri** sunt factori de risc în debutul consumului de droguri.

În **scopul** analizei consecințelor consumului de droguri asupra membrilor familiei s-a aplicat o **metodologie complexă** de cercetare: *focus-grup* cu 5 soții ale dependenților, cu vârste cuprinse între 28-53 de ani, *studiu de caz în baza anchetei sociale* cu 2 persoane dependente de drog cu vârste cuprinse între 30-32 de ani, *inteviu semistructurat* cu 3 specialiști din domeniul asistenței sociale și în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului de narcomanie (asistent social, preot, narcolog), *studiu de caz instituțional* a două ONG-uri din municipiul Chișinău (AO Inițiativa Pozitivă și Centrul de zi al Fundației „Optima Fide”).

Organizația Mondială a Sănătății definește **drogul** ca fiind „orice substanță care introdusă într-un organism viu, îi poate modifica

acestui percepția, memoria, comportamentul ori funcțiile sale cognitive sau motorice”. **Dependența de drog** este definită drept o stare psihică și uneori fizică, ce rezultă din interacțiunea unui organism viu cu un drog, caracterizată prin comportament și alte răspunsuri care întotdeauna include o constrângere de a lua droguri într-o perioadă continuă cu scopul de a le experimenta efectele psihice și uneori pentru a elimina disconfortul abstenenței.

Ca rezultat al cercetării am stabilit cauza principală în debutul consumului de droguri – aceasta este neinformarea despre consecințele consumului de substanțe narcotice urmată de influența anturajului și problemele familiale.

Respondenții au relatat următoarele: „... pentru prima dată am consumat cannabis la vârsta de 14 ani fiind influențat de prieteni”; „... acum îmi dau seama că nu știam care sunt consecințele consumului de droguri”; „... toți fumau, și eu am încercat”; „... tata era plecat peste hotare iar mama era ocupată mereu cu lucru și cu fratele meu mai mic”; „... pe atunci cannabisul creștea la orice gunoiste, nu era o problemă să faci rost de o doză”, și altele.

Specialiștii intervievați afirmă că influența anturajului, curiozitatea, neîncrederea în sine, afirmarea în fața grupului, dezinformarea sunt motivele principale, cauze care duc la debutul consumului de substanțe narcotice, iar ulterior la consumul sistematic de droguri.

La rândul lor, specialiștii au relatat: „... influența grupului, modelele percepute în mediul său de existență îl împinge pe individ să guste din marul discordiei”; „... pacienții noștri după reabilitare dacă nimeresc în același mediu de unde au venit mare este riscul să recidiveze”; „... pacientul pentru a avea succes în reabilitare trebuie izolat de zona lui de confort”; „... când a consumat droguri nu s-a gândit la Domnul de sus că i-a dat viață sănătoasă”; „... să fi știut cât de greu îi va fi la reabilitare și câte probleme de sănătate va avea, precis nu consuma”.

Pe lângă Dispensarul Republican de Narcologie tot mai multe ONG-uri sunt implicate în procesul de dezintoxicare și reabilitare atât a persoanelor dependente de drog, cât și a membrilor familiei. Familia reprezintă o instituție de bază din cadrul societății și atunci când una din componentele sale are un comportament dereglat are de suferit tot sistemul. Pentru un rezultat bun, este foarte important să se acționeze per ansamblu, să se lucreze atât cu dependenții cât și cu codependenții.

În acest context, un exemplu pozitiv este activitatea AO „Inițiativa Pozitivă” și centrul de zi al Fundației „Optima Fide”, care reprezintă organizații nonprofit, iar sursa de bază o constituie voluntarii, persoanele care au trecut cu succes reabilitarea și prestează servicii de la „egal la egal”. Scopul acestor organizații este diminuarea nivelului de narcomanie și epidemiei HIV/SIDA, dar și reabilitarea persoanelor dependente de drog și alcool. Aceste centre zilnic deservesc în medie 30 de persoane.

În **concluzie** menționăm că consumul de droguri reprezintă una dintre cele mai grave probleme sociale cu care se confruntă societățile contemporane, este un delict care are impact deosebit de negativ asupra societății în întregime. Dacă societatea noastră va fi tot mai mult informată, atunci se vor cunoaște mai aprofundat efectele negative care sunt provocate de substanțele psihoactive.

În vederea diminuării fenomenului de narcomanie și combaterii acestuia în Republica Moldova, considerăm că vor fi utile următoarele **recomandări**:

- Perfectarea cadrului juridic prin înăsprirea pedepselor cu privire la consumul de droguri în rândul tuturor persoanelor dependente.
- Înființarea mai multor centre gratuite și anonime de dezintoxicare și reabilitare a consumatorilor de drog.
- Informarea intensă prin mass-media despre efectele drogurilor asupra organismului uman.
- Crearea postului de asistent social în cadrul DNR și în cadrul instituțiilor medicale de sector.
- Angajarea în cadrul instituțiilor medicale specializate în tratamentul persoanelor dependente de drog a asistenților sociali și implicarea lor plenară în procesul de reabilitare.
- Organizarea instituțiilor de tratament și reabilitare în toate raioanele Republicii Moldova.
- Stimularea participării societății civile la diminuarea fenomenului narcomaniei.

Referințe:

1. ABRAHAM, P. *Asistența și reabilitarea persoanelor consumatoare de droguri. Metoda de Hoop*. București, 2004. 216 p.
2. BULGARU, M. *Familia tânără: Aspecte ale adaptării la societatea în schimbare*. Chișinău: 2015. 472 p.

3. ȘELARU M. *Drogurile*. Iași, 1998. 139 p.

Recomandat
Stela MILICENCO, dr., conf. univ.